

DECIZIE

27 aprilie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul
Judecători

Tatiana Vieru
Valentina Clevadî și Oleg Sternioală

examinînd recursul declarat de către Cornescu Viorel,
în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Melnicenco Serghei împotriva lui Scafaru Gheorghe, intervenient accesoriu Consiliul local Vărzărești cu privire la recunoașterea valabilității și înregistrarea actului juridic,
cererea reconvențională înaintată de către Scafaru Gheorghe împotriva lui Melnicenco Serghei cu privire recunoașterea nulă a recipisei din 08 februarie 2005 și evacuarea pîrîtului din bunurile sale,
împotriva încheierilor Curții de Apel Chișinău din 03 decembrie 2015 prin care nu s-a dat curs cererii de apel declarate de către Scafaru Gheorghe, fiindu-i acordat termen pentru achitarea taxei de stat și depunerea apelului motivat și din 02 februarie 2016, prin care a fost restituit apelul declarat de către ultimul,

c o n s t a t ă

La 16 septembrie 2014, Melnicenco Serghei a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Scafaru Gheorghe cu privire la recunoașterea valabilității și înregistrarea actului juridic.

La 08 octombrie 2014, Scafaru Gheorghe a înaintat cerere reconvențională împotriva lui Melnicenco Serghei cu privire recunoașterea nulă a recipisei din 08 februarie 2005 și evacuarea pîrîtului din bunurile sale (f.d.52-53, vol. I).

Prin încheierea Judecătoriei Nisporeni din 12 decembrie 2014, a fost atras în proces în calitate de intervenient accesoriu Consiliul comunal Vărzărești, raionul Nisporeni (f.d.72).

Prin hotărârea Judecătoriei Nisporeni din 19 octombrie 2015, a fost admisă acțiunea înaintată de către Melnicenco Serghei.

S-a declarat valabil actul juridic-tranzacția din 08 februarie 2005 prin care Scafaru Gheorghe a dat consimțămîntul de a vinde casa feciorului său decedat Scafari Viorel și terenul de pe lîngă casă situate în com. Vărzărești s. Șendreni, raionul Nisporeni cu numerele cadastrale 6052312076 și 6052312076.01 lui Melnicenco Serghei drept contract

de vânzare-cumpărare în calitate de părți fiind vânzător – Scafaru Gheorghe și cumpărător – Melnicenco Serghei.

Prezenta hotărâre constituie temei de înregistrare a dreptului de proprietate la Oficiul Cadastral Teritorial Nisporeni a bunurilor enunțate.

S-a respins cererea reconvențională înaintată de către Scafaru Gheorghe împotriva lui Melnicenco Serghei privind declararea nulității recipisei din 08 februarie 2005 și evacuarea pârîtului din bunurile sale, ca fiind neîntemeiată (f.d.16, 25-28).

La 12 noiembrie 2015, Scafaru Gheorghe prin intermediul oficiului poștal a declarat apel nemotivat, împotriva hotărîrii primei instanțe (f.d. 22).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 03 decembrie 2015, nu s-a dat curs cererii de apel depuse de către Scafaru Gheorghe, fiindu-i acordat termen pentru prezentarea apelului motivat și achitarea taxei de stat în mărime de 3 % din valoarea acțiunii, pînă la 21 decembrie 2015 (f.d.32-33).

La 07 decembrie 2015, Curtea de Apel a expediat în adresa apelantului copia încheierii emise (f.d.34).

La 21 decembrie 2015, Scafaru Gheorghe a depus cerere de apel motivată (f.d.36-40).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 02 februarie 2016, a fost restituit apelul declarat de către Scafaru Gheorghe din motivul neîndeplinirii în termen a indicațiilor instanței de judecată emise prin încheierea din 03 decembrie 2015 (f.d.52-56).

La 18 februarie 2016 Scafaru Gheorghe prin intermediul reprezentantului său a declarat recurs împotriva încheierilor instanței de apel din 03 decembrie 2015 și din 02 februarie 2016, solicitînd admiterea recursului, casarea actelor judecătorești contestate cu remiterea pricinii la rejudecare în instanță de apel.

Recurentul Scafaru Gheorghe prin intermediul reprezentantului său în motivarea recursului a invocat că instanța de apel a aplicat eronat normele de drept procedural, iar în concluzie a emis decizii ilegale.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Conform art. 111 alin. (3) CPC, termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.

Din materialele pricinii rezultă că reprezentantul lui Scafaru Gheorghe a recepționat copia încheierii din 02 februarie 2016, la 15 februarie 2016 (f.d. 57).

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Scafaru Gheorghe prin intermediul reprezentantului său împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 02 februarie 2016, este depus în termen.

Referitor la recursul declarat de către Scafaru Gheorghe prin intermediul reprezentantului său împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 03 decembrie 2015, instanța de recurs reține că urmează a fi respins din motiv că este depus cu omiterea termenului de declarare a recursului.

Cu referire la capitolul dat este de menționat că încheierea Curții de Apel Chișinău prin care nu s-a dat curs cererii de apel declarate de către Scafaru Gheorghe a fost pronunțată la 03 decembrie 2015 (f.d. 32-33, vol. I).

La 07 decembrie 2015, Curtea de Apel a expediat în adresa participanților procesului, copia încheierii emise (f.d.34).

Iar potrivit avizului de recepție anexat la materialele pricinii se atestă că Scafaru Gheorghe a recepționat copia încheierii date, la 16 decembrie 2015 (f.d.39, vol.II).

Prin urmare, termenul de declarare a recursului a început să curgă din 17 decembrie 2015, care a expirat la 31 decembrie 2015.

Astfel, recursul declarat de către Scafaru Gheorghe prin intermediul reprezentantului său la 18 februarie 2016, împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 03 decembrie 2015, este depus cu omiterea termenului de procedură.

Studiind materialele dosarului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău 02 februarie 2016 întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea acesteia și restituirea pricinii spre rejudecare în Curtea de Apel.

În conformitate cu art. 427 lit. b) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind pricina spre rejudecare.

Din materialele pricinii rezultă că la 12 noiembrie 2015 Scafaru Gheorghe a declarat apel nemotivat, împotriva hotărârii primei instanțe (f.d. 22).

Conform art. 365 alin. (1) lit. d) și alin. (4) CPC, în cererea de apel se indică motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul. La cererea de apel se anexează dovada de plată a taxei de stat dacă apelul se impune cu taxă.

În conformitate cu art. 368 alin. (1) Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art.364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Prin prisma normelor de drept citate, instanța de apel corect a concluzionat că apelul declarat de către Scafaru Gheorghe, urmează să nu i se de-a curs, din motiv că ultimul nu a achitat taxa de stat și nu a indicat motivele de fapt și de drept ale apelului.

Conform art. 365 alin. (4) CPC, la cererea de apel se anexează dovada de plată a taxei de stat dacă apelul se impune cu taxă.

În conformitate cu art. 83 CPC, taxa de stat reprezintă o sumă care se percepe, în temeiul legii, de către instanța judecătorească în beneficiul statului de la persoanele în ale căror interese se exercită actele procedurale de judecare a pricinii civile sau cărora li se eliberează copii de pe documentele din dosar. În acțiunile patrimoniale, taxa de stat se determină în funcție de caracterul și valoarea acțiunii, iar în acțiunile nepatrimoniale și în alte cazuri prevăzute de lege, în proporții fixe, conform Legii taxei de stat.

În conformitate cu art. 84 CPC, se impune cu taxă de stat fiecare cerere de chemare în judecată (inițială și reconvențională), cererea intervenientului principal, cererea vizând pricinile cu procedură specială, cererea de eliberare a ordonanței judecătorești, cererea de declarare a insolvenței, cererea de eliberare a titlului executoriu privind executarea hotărârilor arbitrale, cererea de apel, cererea de recurs, precum și cererea de eliberare a copiilor (duplicatelor) de pe actele judecătorești.

Astfel, prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 03 decembrie 2015, nu s-a dat curs cererii de apel depuse de către Scafaru Gheorghe, fiindu-i acordat termen pentru achitarea taxei de stat în mărime de 3 % din valoarea acțiunii și prezentarea apelului motivat, până la 21 decembrie 2015 (f.d. 32-33, vol. II).

Totodată instanța de recurs reține că Curtea de Apel eronat a obligat apelantul să achite taxa de stat în mărime de 3 % din valoarea acțiunii, or, conform art. 3 alin. (1) lit. j) a Legii taxei de stat nr. 1216 din 03 decembrie 1992 pentru cererile de apel împotriva hotărârilor instanțelor judecătorești se achită 75% din taxa ce urmează a fi plătită la depunerea cererii de chemare în judecată sau altei cereri (plîngeri), iar în cazul litigiilor cu caracter patrimonial – 75% din taxa calculată din suma contestată.

Prin urmare, instanța de apel prematur a constatat asupra restituirii apelului din motiv că Scafaru Gheorghe nu a lichidat neajunsurile indicate în încheierea Curții de Apel Chișinău din 03 decembrie 2015.

Or, recurentul recepționînd încheierea instanței de apel din 03 decembrie 2015, a fost dus în eroare de către instanța de judecată referitor la cuantumul taxei de stat ce urmează a fi achitată pentru depunerea apelului.

În ce privește prezentarea apelului cu indicarea motivelor de fapt și de drept, Scafaru Gheorghe la 21 decembrie 2015 a depus către instanța de apel cerere de apel motivată.

Așadar, Curtea de Apel, încălcînd normele de drept procedural, prematur a restituit cererea de apel depusă de către Scafaru Gheorghe, din motiv că ultimul nu a îndeplinit integral indicațiile instanței de apel, în termenul acordat de către instanța de judecată.

Articolul 2 CPC și art. 6 paragraful 1 al Convenției Europene a Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale restituirea cererii de apel în circumstanțele enunțate duce la îngrădirea accesului liber la justiție, fapt ce în consecință este o încălcare a art. 6 paragraful 1 din Convenție. În favoarea concluziei enunțate, instanța de recurs invocă hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului în cazul Clionov împotriva Moldovei.

Din considerentele menționate și avînd în vedere că s-a stabilit în mod cert încălcarea normelor de drept procedural de către instanța de apel în cadrul restituirii apelului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul în privința casării încheierii instanței de apel din 02 februarie 2016 cu remiterea pricinii la rejudecare în aceeași instanță, pentru acordarea unui nou termen cu calcularea și indicarea corectă a cuantumului taxei de stat ce urmează a fi achitată pentru depunerea apelului.

Se atenționează că instanța de apel primind pricina la rejudecare, urmează să acorde lui Scafaru Gheorghe, un nou termen pentru achitarea taxei de stat și să indice mărimea în conformitate cu normele de drept procedural pentru examinarea apelului.

Argumentul recurentului că instanța de apel eronat l-a obligat să achite taxa de stat pentru apelul declarat dat fiind faptul că Melnicenco Sergei la depunerea acțiunii nu a achitat taxa de stat, nu poate fi reținut.

Recurentul în conformitate cu art. 85, 86 CPC, urmează să solicite către instanța de apel scutirea sau amînarea taxei de stat.

Or, instanța de judecată se poate expune asupra scutirii sau amînării taxei de stat, numai la cererea părților.

Luînd în considerație cele menționate și pentru a evita încălcarea dreptului fundamental al părții de acces la justiție, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de Scafaru Gheorghe, de a

caza încheierea Curții de Apel Chișinău din 02 februarie 2016 cu remiterea pricinii către instanța de apel pentru acordarea unui nou termen cu calcularea și indicarea corectă a cuantumului taxei de stat ce urmează a fi achitată pentru depunerea apelului. Încheierea Curții de Apel Chișinău din 03 decembrie 2015 se respinge ca fiind depus cu omiterea termenului de procedură.

În conformitate cu art. 427 lit. b) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de către Scafaru Gheorghe prin intermediul reprezentantului său împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 03 decembrie 2015.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 03 decembrie 2015 prin care nu s-a dat curs cererii de apel declarate de către Scafaru Gheorghe, fiindu-i acordat termen pentru achitarea taxei de stat și depunerea apelului motivat.

Se admite recursul declarat de către Scafaru Gheorghe prin intermediul reprezentantului său împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 02 februarie 2016.

Se casează încheierea Curții de Apel Chișinău din 02 februarie 2016, prin care a fost restituit apelul declarat de către Scafaru Gheorghe, cu restituirea pricinii în aceeași instanță.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președinte, Judecător

Tatiana Vieru

Judecători

Valentin Clevadi

Oleg Sternioală